

Poročilo programa podpore občinam pri izvajanju projektov trajnostnega upravljanja z viri skupnosti – Mestna občina Ptuj

LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Poročilo programa podpore občinam pri izvajanju projektov trajnostnega upravljanja z viri skupnosti – Mestna občina Ptuj

Ozaveščanje in krepitev zmogljivosti za prehod v nizkoogljično družbo: C2.3 Vključevanje lokalnih skupnosti v prehod v nizkoogljično družbo

Avtorica: Renata Karba

Ljubljana, december 2021

LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007) je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstvi Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.

Za več informacij obiščite www.care4climate.si.

Vsak partner v projektu LIFE IP CARE4CLIMATE je odgovoren za strokovnost vsebin in sporočila v dokumentih in stališčih, ki jih pripravi oziroma izrazi v okviru navedenega projekta.

Poročilo programa podpore občinam pri izvajanju projektov trajnostnega upravljanja z viri skupnosti – Mestna občina Ptuj

Povzetek

V poročilu so opisani proces podpore Mestni občini Ptuj pri promociji skupnostnega urbanega vrtnarjenja in rezultati priprave skupnostnega vrta ob Mlinski cesti. Proces je potekal na soudeležujoč način, z vključevanjem občanov in ključnih akterjev. Rezultat podpore sta povečanje ozaveščenosti o prednostih skupnostnega vrtnarjenja v lokalni skupnosti ter vzpostavljeno območje za skupnostno vrtnarjenje ob Mlinski cesti.

1 Report on the Capacity Building Programme for the Implementation of Sustainable Community Resource Management Projects – City Municipality of Ptuj

Abstract

The report describes the process of capacity building programme for the City Municipality of Ptuj in the promotion of community urban gardening and the results of the preparation of the community garden along Mlinska cesta. The process was conducted in a participatory way, involving citizens and key actors. The results of the support are increased awareness of the benefits of community gardening in the local community and the establishment of a community gardening area along Mlinska cesta.

1 O programu podpore občinam pri izvajanju projektov trajnostnega upravljanja z viri skupnosti

Cilj programa podpore je povečati vključenost lokalnih skupnosti v izvajanje skupnostnih projektov, ki obravnavajo podnebne spremembe. Trajnostno upravljanje z viri skupnosti občinam prinaša številne koristi: omogoča jim trajnostno izkoriščanje lokalnih naravnih virov za izgradnjo družbenega kapitala, ustvarjanje zelenih zaposlitvenih možnosti ter ustvarjanje prihodkov za reševanje razvojnih potreb skupnosti.

S programom podpore občinam gradimo zmogljivosti lokalnih odločevalcev za vodenje vključujočih procesov, spodbujanje sodelovanja ter združevanje virov za skupnostne projekte. Za skupnostne projekte sta ključni dve merili: pobuda zanje prihaja »od spodaj«, pogosto od neformalno povezanih posameznikov, upravljanje projektnih rezultatov pa je skupno ali skupinsko. Pri tovrstnih projektih imajo navadno ključno vlogo prebivalci posameznih območij, predstavniki lokalnega gospodarstva in lokalne nevladne organizacije.

Vsaki občini je namenjenih 200 delovnih ur projektne skupine za izvajanje programa podpore, kar zajema:

- pregled razpoložljivosti in razvojnih zmogljivosti življenjskih virov v občini;
- razvoj projektne ideje in izvedbo delavnic posvetovanja v lokalni skupnosti;
- soudeležujoče vodenje procesa sprejemanja občinskih strategij na prednostnih področjih;
- pregled različnih možnosti financiranja skupnostnih projektov;
- podporo pri komuniciranju z deležniki v lokalni skupnosti z izvedbo vsaj treh dogodkov vključevanja vsaj 60 lokalnih udeležencev.

2 Izbor občine, časovnica in cilji programa

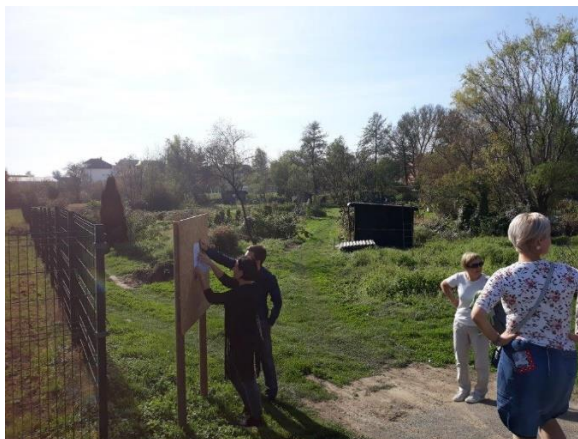
Focus je v sodelovanju z Umanotero s prvim javnim pozivom 15. aprila 2019 k sodelovanju pri programu podpore povabil slovenske občine.

Izbor občin je potekal po naslednjih merilih:

- trajnostna usmeritev lokalne skupnosti;
- razpoložljivost življenjskih virov in razvojne zmogljivosti občine na prednostnih področjih;
- možnosti za učinkovito in trajno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in ozaveščanje prebivalstva o pomenu blaženja podnebnih sprememb;
- skladnost strokovnega znanja in izkušenj projektne skupine s potrebami lokalne skupnosti;
- komunikacijske zmogljivosti in možnost prenosa na druga območja Slovenije.

Med prispelimi prijavi so bile po vnaprej določenih merilih izbrane štiri občine, med njimi tudi Mestna občina Ptuj (priloga 00). Občina je z izkazanim interesom zadostila vsem merilom izbora (trajnostna usmeritev, razpoložljivost virov skupnosti, možnosti za zmanjšanje

toplogrednih plinov, usklajenost zmogljivosti projektne skupine s potrebami lokalne skupnosti, komunikacijske zmogljivosti in možnost prenosa na druga območja). Na podlagi prispelne prijave in uvodnih sestankov s predstavniki Mestne občine Ptuj, ki sta potekala 5. 7. 2019 in 23. 10. 2019 (priloge 01, 02, 04 in 05), je bil izbran predmet programa podpore, ki je **trajnostno urbano vrtnarjenje na občinskih zemljiščih**. Mestna občina Ptuj si je želela predvsem na soudeležujoč način urediti vrtičkarstvo ob Mlinski cesti na Ptuj, ki je bilo komunalno neurejeno, odnosi z uporabniki občinskega zemljišča niso bili pravno urejeni, za ureditev odnosov tudi ni obstajala pravna podlaga (npr. občinski odlok).

Slika 1: Ogljed neurejenega občinskega zemljišča ob Mlinski cesti – prihodnjega vrtičkarstva območja

Namen ureditve in spodbujanja urbanega vrta je povečanje samooskrbe lokalne skupnosti z ekološko pridelano hrano in s tem zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v verigi oskrbe s hrano (zaradi zmanjšanja prevozov in pridelave hrane z manjšimi emisijami).

Mestna občina Ptuj se je urejanja pogojev za vrta lotila tudi z naslednjimi cilji:

- spodbujanje rekreacije in ustvarjalnega preživljanja prostega časa ter ureditev zelenih površin in rekreacijskih površin ter njihove dostopnosti z različnimi oblikami aktivne mobilnosti (kolo, hoja),
- pridelava zdravih vrtnin za gospodinjstva,
- preživljanje časa na prostem za otroke,
- prilagajanje na vedno toplejša poletja in pogostejše vročinske valove zaradi podnebnih sprememb z ureditvijo zelenih površin v mestu,
- ohranjanje biotske raznovrstnosti,
- zdravje in dobro počutje v lokalnem okolju,
- lepota in urejenost kraja.

Občina zavzemanje za atraktivno in prebivalcem prijazno mestno okolje prepoznava kot pomemben dejavnik zmanjšanja odseljevanja iz mesta oziroma razprševanja poselitve, ki povečuje odvisnost od osebnega avtomobila in s tem emisije toplogrednih plinov.

S spodbujanjem skupnostnega vrtnarjenja pa si prizadeva za:

- vključevanje lokalne skupnosti v soodločanje o urejanju prostora in drugih skupnih zadevah v občini,
- druženje, medsebojno pomoč, učenje, medgeneracijsko sodelovanje ter

- ureditev prostora za občasne dogodke (kulturne, izobraževalne ipd.).

Dogovor o sodelovanju med Mestno občino Ptuj ter Umanotero in društvom Focus je bil podpisan 20. novembra 2019 (priloga 03). Opredelil je časovni okvir sodelovanja (izvedba aktivnosti najpozneje do 1. junija 2021) in obseg sodelovanja (približno 200 ur podpore nevladnih organizacij Umanotera in Focus občini).

3 Podpora Mestni občini Ptuj

Umanotera je po opravljenem izboru v sodelovanju z občino opravila **pregled njenih strateških dokumentov**. Mestna občina Ptuj je v procesu priprave svoje razvojne strategije (Vizija in strategija Mestne občine Ptuj 2015–2025 – Trajnostna urbana strategija) ugotovila, da je v občini zaznati padec v obsegu kmetijskih zemljišč in da je za občino značilna nizka stopnja samooskrbe s hrano, saj se na pretežnem deležu kmetijskih zemljišč pridelujejo krmne in energetske rastline. Med ključnimi razvojnimi izzivi občine je bilo prepoznano zagotavljanje višje kakovosti življenja vsem občankam in občanom. Pri tem je bil prepoznan velik pomen vzpostavljanja pogojev za ustvarjalno preživljanje prostega časa ter ureditev zelenih površin (parkov, vrtov, poti, drevoredov) in rekreacijskih površin ter njihove ustrezne dostopnosti, predvsem z različnimi oblikami aktivne mobilnosti (kolo, hoja). V svoji celostni prometni strategiji občina zavzemanje za atraktivno in prebivalcem prijazno mestno okolje prepoznava kot pomemben dejavnik zmanjšanja odseljevanja iz mesta oziroma razprševanja poselitve, ki povečuje odvisnost od osebnega avtomobila in s tem emisije toplogrednih plinov. Vizijo »PoTUJ, privlačno, aktivno in trajnostno« naj bi občina uresničevala z oblikovanjem za ljudi privlačnih javnih prostorov, trgov in ulic, ki bodo spodbujali stanovalce k sprehajanju, druženju in kolesarjenju. Eden od sedmih strateških ciljev Celostne prometne strategije Mestne občine Ptuj je dvigniti privlačnost javnih površin v starem mestnem jedru in primestnih središčih do konca leta 2021 z oblikovanjem površin po meri ljudi.

Podpora Mestni občini Ptuj je potekala skladno s programom sodelovanja, ki smo ga pripravili v sodelovanju z občino in ki vsebuje tudi načrt komuniciranja z namenom in cilji komuniciranja, ključnimi komunikacijskimi sporočili ter ciljnim skupinami in deležniki komuniciranja (priloga 06).

Skladno s Priročnikom za ureditev skupnostnega vrta Dovolj za vse smo zasnovali soudeležujoči proces, pri čemer so bili za vključevanje javnosti načrtovani trije ključni dogodki, ki naj bi jih Mestna občina Ptuj organizirala v sodelovanju z Umanotero:

- 1. delavnica za informiranje lokalne skupnosti** o nameri Mestne občine Ptuj, da za vrtičkarstvo uredi občinsko zemljišče ob Mlinski cesti, ter predstavitev idejne zasnove in dobrih praks skupnostnega urbanega vrtnarjenja;
- 2. delavnica za spoznavanje in povezovanje možnih uporabnikov vrtičkov** ter postavitve morebitnega koordinatorja vrtičkarjev; in
- 3. delavnica za seznanitev s (pravnimi) pogoji delovanja na vrtu in načrtovanje skupnostnih dejavnosti na vrtičkarskem območju.**

Takoj po podpisu dogovora o sodelovanju smo zasnovali prvo delavnico (priloga 07), ki je bila 26. novembra 2019 v prostorih Ljudske univerze Ptuj. Za obveščanje o delavnici smo pripravili vabilo na delavnico (priloga 09) in za njegovo objavo skladno z načrtom komuniciranja (priloga 08) uporabili različne poti. Pripravili smo objavo za občinsko spletno stran (priloga 10).

Med celotnim potekom programa podpore smo veliko pozornost namenjali njegovi odmevnosti v medijih. Pripravili smo podroben seznam naslovov lokalnih medijev in občino podpirali pri stalnem obveščanju javnosti o poteku sodelovanja, izvedenih dejavnostih, pozivih lokalne skupnosti k sodelovanju (npr. udeležbi na delavnicah, zakupu vrtičkov) in podobnem. O programu podpore smo javnost redno obveščali tudi na spletni strani Dovolj za vse, spletnih straneh projekta LIFE IP CARE4CLIMATE, Umanotere in društva Focus ter prek komunikacijskih poti regionalnega stičišča nevladnih organizacij Podravja (prilogi 31 in 32 – izbor iz poročanja medijev).

Prve delavnice z naslovom Urbani vrtovi po meri lokalne skupnosti se je udeležilo 23 občanov, predstavnikov lokalnih civilnodružbenih organizacij in občinske uprave (priloga 11). Na delavnico smo pripeljali tudi predsednico društva Urbani eko vrt, ki povezuje vrtičkarje na skupnostnem urbanem ekološkem vrtu v Mariboru – prvem skupnostnem vrtu v Sloveniji, ki je nastal v času Evropske prestolnice kulture v okviru programskega sklopa Urbane brazde. Povabili smo tudi predstavnico Društva za razvijanje socialnih projektov in spodbujanje aktivnega življenja AKTIVIRAJ SE (tudi socialno podjetje) iz Maribora, ki je od leta 2015 aktivno na mariborskih mestnih vrtovih na različnih lokacijah. Mestna občina Ptuj je na ta način vzpostavila stik z mariborsko urbano vrtičkarsko skupnostjo, ki ima v Sloveniji najdaljšo tradicijo in se je lahko v nadaljevanju urejanja svoje vrtičkarske tematike posvetovala z Mestno občino Maribor in tamkajšnjimi uporabniki vrtov.

Na delavnici smo po nagovoru županje Nuške Gajšek predstavili idejno zasnovo skupnostnega vrtnarjenja in njegove koristi za občane in lokalno skupnost ter različne domače in tuje dobre prakse urbanih skupnostnih vrtov (priloga 12). V delavniškem delu smo udeležence z uporabo metode vrtiljak spodbudili k razmišljanju o:

- želenih posebnih koristih skupnostnega vrtnarjenja za občane in lokalno skupnost,
- predlogih dejavnosti na skupnostnih vrtovih in
- lastnem prispevku.

Slika 2: Delavnica Urbani vrtovi po meri lokalne skupnosti

Rezultate delavniškega dela smo strnili v zapis (priloga 13), ki smo ga po zaključku delavnice skupaj z uvodno PPT-predstavitvijo poslali vsem udeležencem.

Za evalvacijo delavnice smo oblikovali evalvacijski vprašalnik (priloga 14). Evalvacija delavnice je pokazala visoko stopnjo zadovoljstva udeležencev z vsebino, kakor tudi z organizacijo delavnice in procesom dela (povprečna ocena 4,8 od 5) (priloga 15).

Po delavnici smo pripravili prispevek za občinsko glasilo Ptujčan (priloga 16), ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini. Lokalni tiskani in elektronski mediji so ob delavnici objavili več prispevkov (priloga 31). Prva delavnica nam je tudi omogočila, da smo nadgradili podrobni seznam naslovov lokalnih deležnikov in vzpostavili povezave z lokalnimi civilnodružbenimi organizacijami.

V sodelovanju z občino smo januarja 2020 zasnovali drugo delavnico, katere namen je bil k sodelovanju pri urejanju skupnostnega vrtičkarstva privabiti lokalne civilnodružbene organizacije in po možnosti prepoznati organizacijo, ki bi lahko prevzela vlogo koordinatorja vrtičkarjev in postala povezovalni člen med občino in vrtičkarji (priloga 17). Pripravili smo vabilo (priloga 18) in objavo za občinsko spletno stran (priloga 19). K sodelovanju pri organiziranju delavnice smo pritegnili Regionalno stičišče nevladnih organizacij Podravja in s tem povečali doseg informiranja o delavnici.

Druga delavnica z naslovom Lahko bi delovali tudi na vrtu je bila 11. februarja 2020 v prostorih Mestne občine Ptuj. Delavnice se je udeležilo 17 udeležencev, od tega 5 predstavnikov lokalnih civilnodružbenih organizacij (priloga 21). V vsebinski predstavitvi, s katero smo začeli delavnico, je bil poudarek na predstavitvi možnih dejavnosti civilnodružbenih organizacij na skupnostnih vrtovih na primerih različnih dobrih praks (priloga 20). V delavniškem delu smo udeležence povabili k razmisleku o možnih dejavnostih, ki bi jih ptujске civilnodružbene organizacije lahko izvajale na občinskem skupnostnem vrtu. Z uporabo metode vrtiljak smo zabeležili potrebe in dejavnike, ki bi civilnodružbene organizacije spodbudili k delovanju na skupnostnem vrtu, ter pričakovanja glede koordinatorja.

Slika 3: Delavnica Lahko bi delovali tudi ... na vrtu

Rezultate delavniškega dela smo vnovič strnili v zapis (priloga 22), ki smo ga po zaključku delavnice skupaj z uvodno PPT-predstavitvijo poslali vsem udeležencem. Znova smo oblikovali evalvacijski vprašalnik (priloga 23). Tudi evalvacija druge delavnice je pokazala visoko stopnjo zadovoljstva udeležencev z vsebino, kakor tudi z organizacijo delavnice in procesom dela (povprečna ocena 4,8 od 5) (priloga 24).

Tudi po drugi delavnici smo pripravili prispevek za občinsko glasilo Ptujčan (priloga 25), ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini.

V začetku marca 2020 je Mestna občina Ptuj objavila Preveritev interesa za urbano vrtnarjenje na Mlinski cesti (priloga 26), v kateri je občane povabila, da občini prijavijo interes za zakup vrtičkov. Občino smo podprli pri informiranju občanov oziroma gospodinjstev o možnosti zakupa vrtičkov s pripravo letaka in njegovim razdeljevanjem v poštne nabiralnike v blokovskih naseljih na območju občine (študentsko delo tik pred razglasitvijo epidemije). Interes je prijavilo 23 občanov, pri čemer je na zemljišču ob Mlinski cesti predvidena ureditev 42 vrtičkov. Občina je bila s tem rezultatom zadovoljna. Posvetila se je pripravi občinskega odloka o urbanih vrtovih, ki je bil sprejet 23. maja 2020 in na občinskih vrtičkih zapoveduje ekološko vrtnarjenje. Na občinski spletni strani je občina objavila javni poziv za zakup vrtičkov, ki je še vedno odprt (november 2021) (priloga 27).

Slika 4: Vrtičkarsko območje ob Mlinski cesti spomladi 2021

Spomladi 2021 smo podporo občini nadaljevali s pripravo načrta komuniciranja in aktivnosti v obdobju priprav na novo vrtičkarsko sezono (priloga 28). Pripravili smo objavo za občinsko glasilo Ptujčan (priloga 29) ter oblikovali plakat z vabilom občanom, da se pridružijo ptujski vrtičkarski skupnosti.

Slika 5: Ilustracija na plakatu Vabljeni med ptujske vrtičkarje

Od marca 2020, ko je bila v Sloveniji razglašena epidemija koronavirusne bolezni, in vse do datuma zaključka programa podpore (1. junij 2021) organiziranje dogodkov »v živo« in spodbujanje skupnostnih aktivnosti ni bilo več mogoče. Ljudje niso naklonjeni obiskovanju lokacij in dogodkov, kjer se zbira več ljudi. Zato smo Mestna občina Ptuj ter Umanotera in Focus v novembru 2021 sodelovanje zaključili in izvedli evalvacijo programa podpore.

Časovni okvir	Aktivnost	Rezultati
15. 4. 2019	Javni poziv za občine	Izbrane 4 občine, med njimi tudi Mestna občina Ptuj
5. 7. 2019	Uvodni sestanek s predstavniki občine in lokalnih organizacij (ZRS Bistra, LAS Bogastvo podeželja, eZavod, regionalno stičišče NVO Podravja)	Identificiran nabor možnih vsebin programa podpore: Panorama, Participatorni proračun, Odgovorni turizem, Samooskrba s hrano
Oktober 2019	Pregled strateških okvirov v občini (TUS, CPS, OPVO)	Strateški okvir za program podpore
23. 10. 2019	Sestanek z Mestno občino Ptuj za pripravo načrta sodelovanja + terenski ogled vrtičarskega območja	Izbrano vsebinsko področje programa podpore: trajnostno urbano vrtnarjenje na občinskih zemljiščih
Oktober 2019	Priprava podrobnega programa podpore za Mestno občino Ptuj	Na občini potrjen program podpore
20. 11. 2019	Podpis dogovora o sodelovanju	Podpisan dogovor
November 2019	Podpora občini pri snovanju in promociji 1. delavnice – vabila, program, logistika	adrema lokalnih deležnikov, procesni načrt 1. delavnice, vabilo na 1. delavnico, objava na spletni strani Mestne občine Ptuj
26. 11. 2019	Izvedena 1. delavnica v lokalni skupnosti (skupinski razgovor Urbani vrtovi po meri skupnosti), 23 udeležencev, namen: predstavitev koristi skupnostnih vrtičkov za lokalno skupnost in okolje, predstavitev dobrih praks skupnostnih urbanih vrtov,	Poročilo delavnice, podrobni seznam naslovov lokalnih deležnikov vzpostavljanja skupnostnega urbanega vrta (potencialnih vrtačkarjev in civilnodružbenih organizacij)

	evidentiranje potreb potencialnih vrtičkarjev in pobud meščanov.	
December 2019	Podpora občini pri promociji urbanega vrtnarjenja (objave na občinski spletni strani, v občinskem glasilu, v lokalnih medijih)	objava v občinskem glasilu Ptujčan, medijske objave
Januar 2020	Podpora občini pri snovanju in promociji 2. delavnice – vabila, program, logistika	procesni načrt 2. delavnice, vabilo na 2. delavnico, objava na spletni strani Mestne občine Ptuj
11.2.2020	Izvedena 2. delavnica v lokalni skupnosti (Lahko bi delovali tudi ... na vrtu), 17 udeležencev, namen: da skupnostni vrtovi postanejo tudi prostor delovanja društev in drugih lokalnih nevladnih organizacij, evidentiranje aktivnosti, ki bi jih organizacije lahko izvajale na skupnostnih vrtovih in s tem krepile svojo vlogo v lokalni skupnosti.	Poročilo delavnice, nadgradnja podrobnega seznama naslovov lokalnih deležnikov vzpostavljanja skupnostnega urbanega vrta (potencialnih vrtičkarjev in civilnodružbenih organizacij)
3.3.2020	Mestna občina Ptuj objavi preverjanje interesa za urbano vrtnarjenje na Mlinski cesti	javna objava
Marec 2020	Podpora občini pri promociji urbanega vrtnarjenja na skupnostnem vrtu na Mlinski cesti	načrt komuniciranja, letaki,
22.9.2020	Mestna občina Ptuj objavi javni poziv Javno zbiranje ponudb za oddajo vrtičkov v zakup na vrtičkarskem območju Mlinske ceste	razpis
Pomlad 2021	Podpora občini pri promociji urbanega vrtnarjenja na skupnostnem vrtu na Mlinski cesti	objava v občinskem glasilu Ptujčan, plakat
November 2021	Evalvacija in zaključek sodelovanja	

Preglednica 1: Časovnica aktivnosti in rezultati

4 Evalvacijsko poročilo programa podpore

4.1 O evalvacijskem poročilu

Namen evalvacijskega poročila je podati oceno uspešnosti programa podpore Mestni občini Ptuj.

Za evalvacijo smo za zbiranje podatkov uporabili evalvacijske vprašalnike. Prvi evalvacijski vprašalnik je bil uporabljen za oceno izvedbe obeh delavnic (26. november 2019 in 11. februar 2020). Drugi evalvacijski vprašalnik je bil uporabljen za pridobitev ocene učinkovitosti programa podpore z vidika občine (priloga 33). Zasnovan je bil na evalvacijski shemi za trajnostni prehod (*evaluative scheme for sustainability transition*), ki je bila razvita za ocenjevanje projektov trajnostnega prehoda. Drugi viri, ki so bili uporabljeni, so: liste prisotnosti in seznam medijskih objav.

Poročilo vsebuje oceno prispevka programa h krepitvi zmogljivosti občine za trajnostno upravljanje virov skupnosti ter predvideni pristop k oceni učinkov programa na zmanjšanje emisij CO₂.

4.2 Rezultati evalvacije

Program podpore se je izvajal v skladu s podpisanim dogovorom z Mestno občino Ptuj in je zajemal: stalno komunikacijo z občino (dva sestanka, komunikacija prek e-pošte in spletne aplikacije Zoom, telefonska komunikacija), podporo občini pri komunikacijskih in promocijskih aktivnostih (priprava vabil, objav, nastopov v medijih, letaka) ter pripravo in izvedbo dveh delavnic za širšo lokalno javnost (vrtičkarje in tiste, ki bi to želeli postati, občane, ki jih zanima ureditev prostora lokalne skupnosti, sosede, društva in druge organizacije, ki želijo sooblikovati ptujsko vrtičkarsko skupnost). Za delavnici sta bili pripravljene poročili, ki sta bili poslani vsem udeležencem.

Temo, ki je bila v Mestni občini Ptuj izbrana za izvajanje programa podpore, torej skupnostno vrtnarjenje na občinskih zemljiščih, so občine in lokalne civilnodružbene organizacije prepoznale kot aktualno in potrebno obravnave (ocena aktualnosti vsebine za lokalno okolje na prvi delavnici 4,91 od 5 in zadovoljstva z izbranimi temami razprave na drugi delavnici 5 od 5), med občani pa je deležna omejenega zanimanja. To je posledica dejstva, da ima na Ptujju veliko družin lastne vrtove, skupnostno vrtnarjenje nima tradicije in smo v okviru programa podpore na tem področju orali ledino. Kljub močni promociji, ki smo jo opravili občina, Umanotera in društvo Focus, ter širokemu vabljenju je bila udeležba na dogodkih za vključevanje javnosti (dve delavnici) sorazmerno skromna (23 udeležencev na prvi delavnici, 17 na drugi delavnici). Evalvaciji delavnic sta pokazali, da je razprava o izbrani temi v lokalnem okolju koristna (oceni 4,64 od 5 in 4,42 od 5). Udeleženci so visoko ocenili možnost za aktivno sodelovanje (5 od 5). Prav tako so visoko ocenili organiziranost delavnic, izbrani proces in komunikacijo organizatorjev z udeleženci (povprečna ocena 4,86 od 5).

Pregled medijskih objav pokaže 26 objav v spletnih in konvencionalnih medijih. (prilogi 31 in 32)

Ocenjujemo, da je program na področju skupnostnega vrtnarjenja, ki smo ga izvedli v sodelovanju z Mestno občino Ptuj, kljub temu, da zaradi epidemije ni bil v celoti izveden, uspešen in prenosljiv na druge občine oziroma skupnosti. Pozitivno ocenjujemo tudi širjenje zavedanja o pomembnosti blaženja podnebnih sprememb na lokalni ravni in o nujnosti izvajanja trajnostnih ukrepov.

Predvsem pa nas je pri evalvaciji programa podpore zanimalo, kakšne učinke je imel program na krepitev zmogljivosti občine za izvajanje skupnostnih projektov.

Ob tem lahko podamo nekaj tehničnih ugotovitev:

- Mestna občina Ptuj je sodelovanje v okviru LIFE IP projekta Care4Climate ocenila kot strokovno in s poslušom za posebno lokalno problematiko. Podporo in usmerjanje nevladnih organizacij Umanotera in Focus občina ocenjuje kot strokovno, motivacijsko, usmerjeno v iskanje skupnih rešitev in vključujoče;
- Mestna občina Ptuj je s sodelovanjem v programu podpore in prek delavnic prepoznala drugo plat urejanja območja urbanih vrtov, poleg infrastrukturne tudi subtilnejšo in družbeno pomembno, to je prepoznavanje in povezovanje različnih pogledov na urejanje skupnega prostora, namenjenega vrtnarstvu;
- občina je prek sodelovanja v projektu okrepila znanja in veščine za: (a) osvetlitev izziva z različnih zornih kotov, iskanje optimalnih rešitev za vse v sodelovanju različnih deležnikov; (b) vključujoč pristop in sodelovanje z institucijo, ki ni obremenjena z lokalnimi pogledi oziroma problemi; (c) seznanitev s primeri dobrih praks skupnostnih vrtov po Sloveniji; (d) komunikacijsko podporo projektov;
- občina je s tem projektom še okrepila namero za uresničevanje trajnostnih in skupnostnih rešitev na področju urejanja zelenih površin in urbanega vrtnarstva, saj so se seznanili z drugimi uspešnimi zgodbami, ki so plod večletnega procesa;
- občina je v delavnicah prepoznala veliko priložnosti za pozitivne spremembe za resnično vključujoče in trajnostno urejanje zelenih površin in urbanega vrtnarstva v občini;
- za občino so prvine sodelovanja in rešitve v tem projektu prenosljivi na druge projekte in procese;
- ta projekt je prispeval k širitvi obzorja občine ter k prepoznavanju skupnostnih praks in okoljskih vidikov urbanega vrtnarstva;
- epidemija je sicer onemogočila v polnosti vključujočo ureditev pogojev za vrtnarstvo, je pa pomembno, da je Mestna občina Ptuj seznanjena z možnostjo skupnostnega upravljanja urbanega vrta in je to prepoznala kot prednost in razvojno priložnost;
- občina delavnici »Urbani vrtovi po meri lokalne skupnosti« in »Lahko bi delovali tudi ... na vrtu!« z vidika vsebine in metodologije ocenjuje kot dobrodošli in koristni, saj sta jih seznanili z vsebino celovito in v iskanju skupnih rešitev v skupinskem razmišljanju, plemenitenju predlogov in razumevanju raznolikih pogledov. Zelo pozitivno ocenjujejo komunikacijski načrt za osveščanje o pomenu vrtnarstva in za privabljanje novih uporabnikov vrtov.

4.3 Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov kot posledica izvedbe programa podpore

Na tej stopnji projekta je prezgodaj za oceno prihrankov emisij CO₂, saj vrtilkarsko območje na Mlinski cesti še ni v celoti komunalno urejeno in vrtilčki še niso oddani občanom. Na splošno je zmanjšanje emisij CO₂ zaradi vrtilkarstva težko opredeliti v številčnih vrednostih.